

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/193/2005

PRAWO DO PUBLICZNYCH DEMONSTRACJI GEJÓW I LESBIJEK

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2005

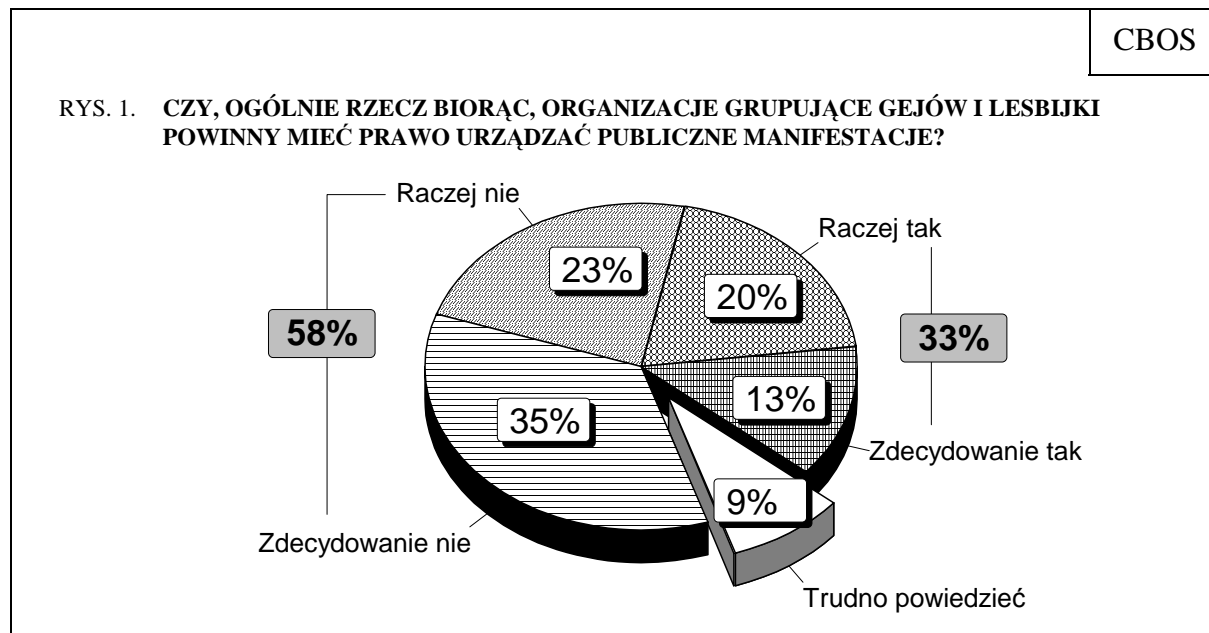
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

W ostatnim czasie tematem burzliwej dyskusji publicznej było zagrożenie wolności demonstrowania przez różne grupy społeczne. Jej bezpośrednim powodem był zakaz przeprowadzenia Marszu Równości w Poznaniu, stłumienie tej manifestacji przez policję, a następnie demonstracje sprzeciwu wobec tego rodzaju zakazów przeprowadzone w różnych miastach Polski.

Większość badanych¹ (58%) jest zdania, że organizacje grupujące gejów i lesbijki nie powinny mieć prawa do urządzania publicznych manifestacji, natomiast jedna trzecia (33%) sądzi, że powinny mieć taką możliwość.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (187) zrealizowano w dniach od 2 do 5 grudnia 2005 roku na liczącej 1018 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

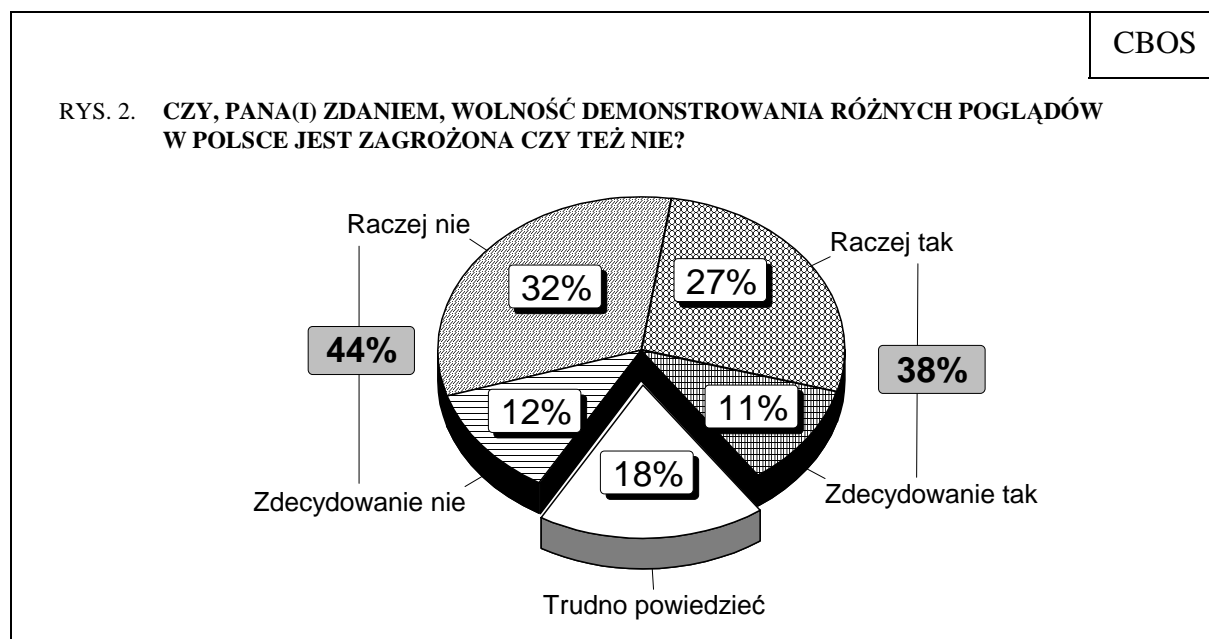
Opinie na ten temat najbardziej różnicują wielkość miejsca zamieszkania oraz poziom wykształcenia. Im wyższe jest wykształcenie respondentów i większa miejscowość, w której mieszkają, tym częściej twierdzą oni, że organizacje grupujące gejów i lesbijki powinny mieć prawo do urządzania manifestacji.

W ciągu ostatniego półrocza opinie w tej sprawie wyraźnie się zmieniły - wzrósł (o 13 punktów) odsetek osób opowiadających się za przyznaniem gejom i lesbijkom prawa do organizowania publicznych demonstracji.

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, organizacje grupujące gejów i lesbijki powinny mieć prawo urządzić publiczne manifestacje?	VII 2005	XII 2005
	w procentach	
Tak	20	33
Nie	74	58
Trudno powiedzieć	6	9

Blisko dwie piąte ankietowanych (38%) sądzi, że w Polsce wolność demonstrowania różnych poglądów jest zagrożona. Nieznacznie większa liczebnie grupa (44%) nie zgadza się z tym stwierdzeniem.

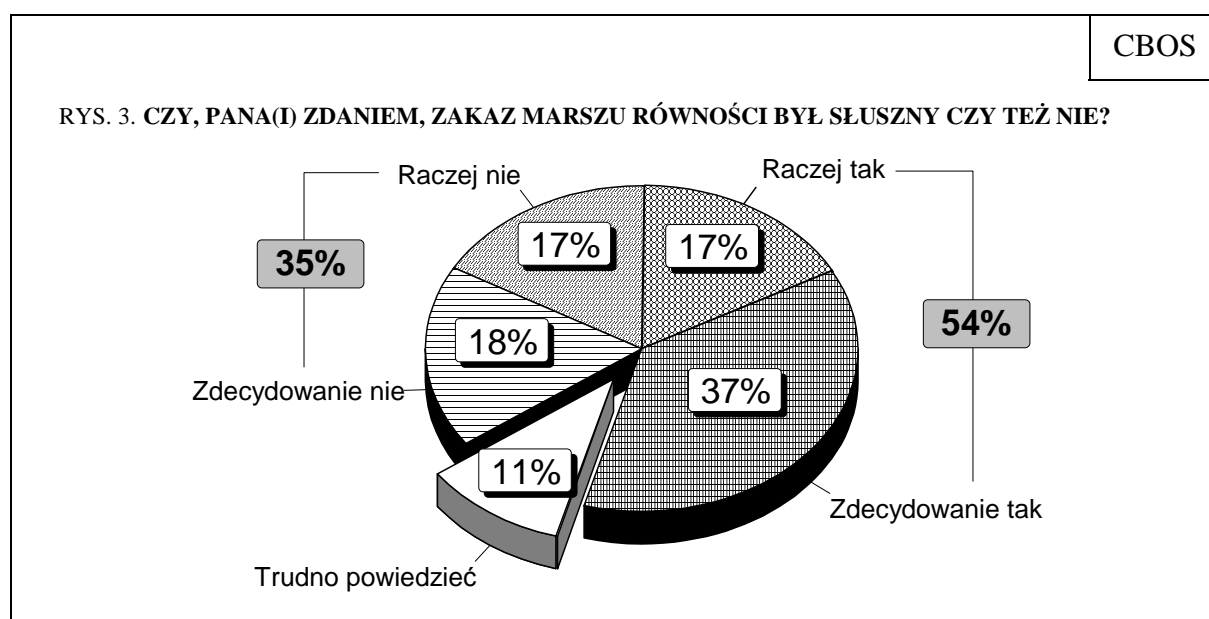

Ponad połowa dorosłych mieszkańców Polski dostrzegających zagrożenie wolności demonstrowania różnych poglądów opowiada się za prawem gejów i lesbijek do publicznych manifestacji. Trzeba jednak zaznaczyć, że dwie piąte tej grupy jest temu przeciwnie.

Tabela 2

Czy, ogólnie rzecz biorąc, organizacje grupujące gejów i lesbijki powinny mieć prawo urządzać publiczne manifestacje?	Czy, Pana(i) zdaniem, wolność demonstrowania różnych poglądów w Polsce jest zagrożona czy też nie?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Tak	55	22
Nie	42	73
Trudno powiedzieć	3	5

Marsz Równości miał się odbyć 19 listopada 2005 roku w Poznaniu. Chciały go zorganizować różne środowiska, między innymi organizacje gejów i lesbijek, a także Zieloni. Prezydent miasta zakazał tej manifestacji ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Mimo zakazu władz Poznania kilkaset osób demonstrowało przeciwko dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, płeć, kolor skóry, niepełnosprawność. Podczas demonstracji interweniowała policja. Jednocześnie manifestację tę zakłócała grupa przeciwników, wśród których byli członkowie Młodzieży Wszechpolskiej, a także kibice piłkarscy. Zdaniem większości dorosłych mieszkańców Polski (54%) zakaz przeprowadzenia w Poznaniu Marszu Równości był słuszny. Nieco ponad jedna trzecia (35%) jest przeciwnego zdania, a co dziewiąty (11%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat.

Istotny wpływ na poglądy w tej sprawie mają wykształcenie i miejsce zamieszkania respondentów. Im lepiej są oni wykształceni, tym częściej uważają, że zakaz Marszu Równości był niesłuszny. O ile wśród badanych z wykształceniem podstawowym trzykrotnie więcej jest popierających decyzję władz Poznania (64%) niż jej przeciwnych (21%), o tyle wśród osób z wyższym wykształceniem większość (56%) uważa, że prezydent miasta nie powinien zakazywać tej manifestacji. Badani mieszkający w dużych i średnich miastach częściej niż mieszkańcy wsi i najmniejszych miast są zdania, że zakaz był niesłuszny.

Osoby sądzące, że organizacje gejów i lesbijek powinny mieć prawo do urządzania publicznych manifestacji, w zdecydowanej większości uważają, iż zakaz Marszu Równości był niesłuszny. Większość badanych sprzeciwiających się prawu tych organizacji do manifestacji popiera zakaz wydany przez władze Poznania.

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, zakaz Marszu Równości był słuszny czy też nie?	Czy, ogólnie rzecz biorąc, organizacje grupujące gejów i lesbijki powinny mieć prawo urządzać publiczne manifestacje?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Tak	18	80
Nie	78	14
Trudno powiedzieć	3	6

Podsumowując, warto zwrócić uwagę na trzy sprawy. Po pierwsze, społeczeństwo polskie jest silnie spolaryzowane, jeżeli chodzi o stosunek do obecności homoseksualistów w sferze publicznej. Poziom wykształcenia oraz, w drugiej kolejności, wielkość miejsca zamieszkania mają bardzo duży wpływ na opinie w tej kwestii (wykształcony mieszkaniec wielkiego miasta i niewykształcona osoba mieszkająca na wsi będą prawdopodobnie bardzo różnić się poglądami). Po drugie, nastawienie do niej szybko się zmienia - w ciągu ostatniego półrocza wyraźnie zwiększyła się, zapewne za sprawą społecznych dyskusji, akceptacja publicznej obecności gejów. Trzeba jednak pamiętać, że większość społeczeństwa ciągle jest jej przeciwna. Po trzecie, znacząca grupa badanych sądzi wprawdzie, że w Polsce wolność manifestacji jest zagrożona, lecz sprzeciwia się przyznaniu tego prawa gejom. Być może uważa ona takie zagrożenie wolności za mniejsze zło.

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, organizacje grupujące gejów i lesbijki powinny mieć prawo urządzać publiczne manifestacje?
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	58	9	1018
Płeć				
Mężczyźni	35	58	6	486
Kobiety	30	59	11	532
Wiek				
18-24 lat	37	55	8	158
25-34	45	45	10	190
35-44	38	55	7	173
45-54	33	61	6	219
55-64	23	71	6	118
65 lat i więcej	15	70	16	160
Miejsce zamieszkania				
Wieś	23	68	10	372
Miasto do 20 tys.	31	58	10	130
20-100 tys.	35	57	9	199
101-500 tys.	39	52	9	194
501 tys. i więcej mieszk.	51	46	3	122
Wykształcenie				
Podstawowe	19	68	13	285
Zasadnicze zawodowe	28	66	7	265
Średnie	39	53	8	355
Wyższe	60	37	4	113
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	61	36	3	67
Prac.umysł.niż.szczębla	50	43	7	107
Pracownicy fiz.- umysł.	38	51	11	76
Robotnicy wykwalifikowani	35	61	4	76
Robotnicy niewykwalifik.	38	56	5	44
Rolnicy	21	71	8	54
Pracujący na własny rach.	35	59	6	36
Bierni zawodowo				
Renciści	23	65	11	98
Emeryci	16	71	12	201
Uczniowie i studenci	41	54	5	88
Bezrobotni	30	56	14	119
Gospodynie domowe i inni	26	69	5	53
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	44	50	6	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	47	49	4	81
sekt. pryw. poza rolnict.	41	51	8	176
prywatnym gosp. rolnym	24	69	7	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	27	68	5	150
301-500	29	61	9	162
501-900	33	59	8	216
901-1200	46	51	3	74
Powyżej 1200 zł	57	41	2	58
Ocena własnych war. mater.				
Złe	29	60	10	288
Średnie	28	64	8	446
Dobre	44	49	8	283
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	11	83	7	77
Raz w tygodniu	26	64	9	500
1-2 razy w miesiącu	36	55	10	152
Kilka razy w roku	49	44	7	198
W ogóle nie uczestniczy	45	46	9	91
Poglądy polityczne				
Lewica	52	44	5	139
Centrum	37	57	6	330
Prawica	31	64	5	306
Trudno powiedzieć	17	64	19	242

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, wolność demonstrowania różnych poglądów w Polsce jest zagrożona czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	44	18	1018
Płeć				
Mężczyźni	40	49	11	486
Kobiety	35	40	25	532
Wiek				
18-24 lat	56	37	6	158
25-34	43	42	15	190
35-44	43	43	14	173
45-54	36	45	19	219
55-64	28	56	16	118
65 lat i więcej	17	46	37	160
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	41	26	372
Miasto do 20 tys.	30	54	16	130
20-100 tys.	42	43	15	199
101-500 tys.	43	43	14	194
501 tys. i więcej mieszk.	45	48	6	122
Wykształcenie				
Podstawowe	26	41	32	285
Zasadnicze zawodowe	39	46	15	265
Średnie	42	45	13	355
Wyższe	52	44	4	113
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	54	40	6	67
Prac. umysł. niż. szczebla	49	40	11	107
Pracownicy fiz. - umysł.	42	44	15	76
Robotnicy wykwalifikowani	49	44	7	76
Robotnicy niewykwalifik.	48	40	12	44
Rolnicy	24	61	15	54
Pracujący na własny rach.	47	50	3	36
Bierni zawodowo				
Renciści	27	41	32	98
Emeryci	21	50	29	201
Uczniowie i studenci	50	43	7	88
Bezrobotni	38	39	22	119
Gospodynie domowe i inni	34	37	28	53
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	49	38	13	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	51	43	6	81
sekt. pryw. poza rolnict.	44	49	7	176
prywatnym gosp. rolnym	26	53	21	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	37	47	16	150
301-500	36	42	21	162
501-900	40	44	16	216
901-1200	36	54	11	74
Powyżej 1200 zł	52	44	4	58
Ocena własnych war. mater.				
Złe	37	44	19	288
Średnie	34	45	21	446
Dobre	46	43	12	283
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	25	52	23	77
Raz w tygodniu	32	48	20	500
1-2 razy w miesiącu	41	43	16	152
Kilka razy w roku	48	41	11	198
W ogóle nie uczestniczy	52	26	22	91
Poglądy polityczne				
Lewica	51	40	9	139
Centrum	43	44	13	330
Prawica	33	54	13	306
Trudno powiedzieć	29	35	36	242

Tabela 3. Dnia 19 listopada 2005 roku w Poznaniu różne środowiska, między innymi organizacje gejów i lesbijek, a także Zieloni, chciały zorganizować Marsz Równości przeciwko dyskryminowaniu mniejszości rasowych i seksualnych. Prezydent Poznania zakazał tej manifestacji ze względu na możliwe zagrożenie bezpieczeństwa i porządku. Czy, Pana(i) zdaniem, zakaz ten był słuszny czy też nie?
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	54	35	11	1018
Płeć				
Mężczyźni	56	37	7	486
Kobiety	53	34	14	532
Wiek				
18-24 lat	55	39	6	158
25-34	43	50	7	190
35-44	54	36	11	173
45-54	55	35	10	219
55-64	63	28	10	118
65 lat i więcej	62	17	21	160
Miejsce zamieszkania				
Wieś	61	27	12	372
Miasto do 20 tys.	59	31	10	130
20-100 tys.	49	39	12	199
101-500 tys.	51	41	8	194
501 tys. i więcej mieszk.	44	47	9	122
Wykształcenie				
Podstawowe	64	21	15	285
Zasadnicze zawodowe	56	35	8	265
Średnie	50	39	10	355
Wyższe	38	56	6	113
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	41	55	5	67
Prac.umysł.niż.szczebła	41	49	11	107
Pracownicy fiz.- umysł.	48	42	10	76
Robotnicy wykwalifikowani	54	43	3	76
Robotnicy niewykwalifik.	47	39	14	44
Rolnicy	73	22	5	54
Pracujący na własny rach.	52	39	9	36
Bierni zawodowo				
Renciści	58	26	16	98
Emeryci	65	19	16	201
Uczniowie i studenci	57	39	4	88
Bezrobotni	50	37	13	119
Gospodynie domowe i inni	59	33	8	53
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	45	45	10	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	41	54	5	81
sekt. pryw. poza rolnict.	50	42	8	176
prywatnym gosp. rolnym	70	25	5	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	63	30	7	150
301-500	55	36	9	162
501-900	54	36	10	216
901-1200	48	46	6	74
Powyżej 1200 zł	32	59	9	58
Ocena własnych war. mater.				
Złe	55	33	12	288
Średnie	59	30	12	446
Dobre	48	45	7	283
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	77	15	8	77
Raz w tygodniu	58	30	12	500
1-2 razy w miesiącu	55	36	9	152
Kilka razy w roku	40	51	9	198
W ogóle nie uczestniczy	46	44	10	91
Poglądy polityczne				
Lewica	44	49	6	139
Centrum	51	41	8	330
Prawica	61	34	4	306
Trudno powiedzieć	56	19	25	242